

Opsamling på høringssvarene til forslag til den regionale udviklingsstrategi 2024

Forslag til regional udviklingsstrategi for Region Hovedstaden 2024 "*Sammen om bæredygtig udvikling i hovedstadsregionen*" har været i offentlig høring i 8 uger frem til den 4. december 2023.

Regionen har i alt modtaget 36 høringssvar fra nedenstående interessenter. I nedenstående skema har administrationen sammenfatte hovedsynspunkterne fra de enkelte høringssvar samt administrationens bemærkninger og forslag til ændringer i den regionale udviklingsstrategi. Positive kommentarer er kun i begrænset omfang medtaget. Nummereringen af høringssvarene svarer til den række høringssvarene er kommet ind. Notatet vedlægges til den politiske behandling af det endelige udkast til den regionale udviklingsstrategi.

Kommuner:

- KKR Hovedstaden (4)
- Dragør Kommune (10)
- Frederikssund Kommune (22)
- Gladsaxe Kommune (31)
- Glostrup Kommune (11)
- Halsnæs Kommune (30)
- Hillerød Kommune (26)
- Ishøj Kommune (16)
- Malmø Kommune (34)
- Roskilde Kommune (18)
- Vallensbæk Kommune (14)

Regioner:

- Region Halland (33)
- Region Midtjylland (12)
- Region Nordjylland (5)
- Region Sjælland (23)
- Region Skåne (17)
- Region Syddanmark (7)

Erhvervs- og brancheorganisationer:

- Dansk Erhverv (19)
- Dansk Industri (25)
- DSB (20)
- Sund og Bælt (6)
- Wonderful Copenhagen (36)

Dato: december 2023

Arbejdstager- og lønmodtagerorganisationer:

- FH Hovedstaden (29)

Uddannelsesinstitutioner og råd:

- Københavns Professionshøjskole (8)
- Københavns Erhvervsakademi (28)
- RAR Hovedstaden (13)

Interesseorganisationer

- Cyklistforbundet (24)
- Danmarks Naturfredningsforening (21)
- Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier (27)

- FDM (9)
- Greater Copenhagen (1)

Andre:

- LAG - Gribskov og Halsnæs (2)
- Interreg ØKS (15)
- Metroselskabet og Hovedstadens Letbane (32)
- Stad og Egn, Helsingør (3)

Afsender	Høringssvarets indhold og forslag	Administrationens bemærkninger	Forslag til ændringer i den regionale udviklingsstrategi
1. Greater Copenhagen	Greater Copenhagen støtter op om strategien og regionens visionære og strategiske sigte med regional udvikling. Der fremhæves en række punkter, hvor der særligt er sammenfald mellem deres egne indsatser og regionens, og som der med fordel kan samarbejdes om. Det går bl.a. på at styrke arbejdsmarkedet på og sikre bedre mobilitet på tværs Øresund. Herudover nævnes omstillingen af den tunge trafik fra vej til jernbane, samt et øget fokus på klimatilpasning i regi af Greater Copenhagen.	Regionen har et godt eksisterende samarbejde med Greater Copenhagen funderet i de politisk vedtagne chartre for hhv. Arbejdsmarked, infrastruktur og grøn omstilling. Regionen ser frem til det fortsatte samarbejde, særligt i 2024-2025, hvor Region Hovedstaden har formandskabet. Regionen vil under formandskabet have fokus på: 1) fælles initiativer til at skabe et sammenhængende arbejdsmarked, 2) de unge, og at de ser sig selv som en del af Greater Copenhagen, og 3) de muligheder, Femern-forbindelsen giver, når den åbner.	Kræver ingen ændringer
2. LAG Gribskov-Halsnæs	Bakker om strategiens fokus på særligt klima, natur og grøn mobilitet, samt den samarbejdsorienterede tilgang. Arealanvendelse/fysisk planlægning Det bemærkes, at der er behov for en koordineret og tværgående indsats om planlægning og brug af de fysisk. Der opfordres til, at det italesættes i strategien.	Arealanvendelse/fysisk planlægning: Mange af de indsatser, der skal til for at opnå målsætninger i strategien, lægger beslag på arealer, ex indenfor klimatilpasning, opsætning af vedvarende energi, transportløsninger, råstofområdet, jordforurening mv. Der er derfor behov for	Arealanvendelse/ fysisk planlægning: Administrationen foreslår at tilføje en sætning i forordene i relation til regionens samlede areal kun udgør 6 % af Danmarks samlede areal:

	Mobilitet: Der opfordres til, at arbejdet med trafikale knudepunkter også omfatter gode skift mellem transportformer i yderområderne - og ikke kun omkring hospitaler, større institutioner etc. Samt at samarbejdet med kommunerne om samordning af nettet af cykelstier over kommunegrænser bliver prioriteret.	tværgående koordinering om den begrænsede geografiske ressource i hovedstadsregionen. Regionen støtter op om øget dialog og koordinering om geografisk lokalisering af de aktiviteter, der lægger beslag på arealerne. Mobilitet: Region Hovedstaden er enige i, at forskellige mobilitetsindsatser skal samtænkes, så de tilsammen udgør et kvalitetstilbud i alle dele af den geografiske region. Arbejdet med knudepunkter omfatter på nu værende tidspunkt såvel yderområderne og større skiftsteder som store institutioner og slutdestinationer. Bl.a. har regionen løftet cykleparkeringen ved over 20 Lokalbanestationer i Nordsjælland. Regionen bidrager med 3 mio.kr. årligt til supercykelstisamarbejdet, som har til formål at øge nettet af cykelstier på tværs af kommunegrænser.	<i>“Det kræver løbende overvejelser om, hvordan arealerne bruges bedst muligt”</i> Mobilitet: Administrationen kommer med forslag til skærpet formulering, der tydeliggør regionens forsatte fokus på cyklisme.
3. Stad & Egn-Helsingør	Bemærker, at idræt ikke er nævnt nævneværdigt i strategien og kommer med en række eksempler på, hvordan både breddeidræt og idræt i europæisk klasse kan fremme en positiv regional udvikling.	Idræt er ikke nævnt som et specifikt indsatsområde i RUS, men favnes af kultur. På kulturområdet er regionen allerede engageret i mange indsatser i koblingen af kultur og sundhed/trivsel, bl.a. projektet “Ny i naturen” med fokus på at få flere børn og unge til at bruge naturen.	Kræver ingen ændringer

4. KKR Hovedstaden	Bakker op om de fire strategispor, og fremhæver samarbejdet mellem kommuner og region indenfor strategiens fagområder. Der opfordres til, at der i arbejdet med strategien tages hensyn til kommunernes forskellighed ift. geografi og demografi med tanke på forskellige lokale behov og ønsker. KKR har følgende forslag til prioritering af regionens indsatser i 2024 og 2025: Klima Indsatser for at understøtte kommunernes implementering af deres klimahandlingsplaner i regi af Klimaalliancen i Hovedstadsregionen, inkl. videreførelse af elementer fra de fælles VIP klimaprojekter – herunder med bistand fra Greater Copenhagen EU Office til at finde målrettet EU-finansiering. Mobilitet Analysen og udbredelse af viden i forhold til bekæmpelse af trafikstøj Fastholdelse af fokus på de af KKR Hovedstaden og Region Hovedstaden udpegede og fælles prioriterede VIP infrastrukturprojekter Fokus på den igangværende fælles tværgående mobilitetsanalyse for hovedstadsområdet og evt. efterfølgende samarbejde om	Regionen ser frem til fortsat tæt samarbejde med KKR Hovedstaden om regional udvikling i hovedstadsregionen. Klima: Regionen er enig det fokus KKR ser i planen med hensyn til klimaindsatsen. Mobilitet Regionen er enige i, at trafikstøj er et stort problem, og har på den baggrund har et godt samarbejde med kommuner i netværket Silent City, som regionen siden 2015 har gennemført projekter med for i alt 8,6 mio. Kr. Et væsentligt element er opbygning og udbredelse af viden om udfordringen og mulige løsninger, herunder også analyser.	Klima: Kræver ingen ændringer Mobilitet: Kræver ingen ændringer
-------------------------------	--	--	---

nye fælles prioriterede infrastrukturprojekter og mobilitetsløsninger i hovedstadsregionen. Uddannelse: Det bemærkes, at det er relevant at holde fokus på at hjælpe unge uden for job og uddannelse på vej til arbejdsmarkedet. FGU-institutionerne er centrale aktører på området målrettet med målgruppen, hvorfor evt. regionale indsatser, der påtænkes at inddrage FGU'erne, bør tage afsæt i konkret efterspørgsel og udviklingsbehov hos institutionerne. Interregionalisering: KKR Hovedstaden fremhæver det politiske samarbejde i Greater Copenhagen, som en væsentlig ramme for at sætte retning for bæredygtig vækst, erhvervsudvikling og beskæftigelse på tværs af hele metropolregionen.	Regionen forsætter sit medlemskab af Silent City-netværket. Regionen har en tæt dialog og samarbejde med KKR om såvel de eksisterende fælles prioriterede VIP-infrastrukturprojekter, og om den igangværende analyse om mobilitet i hovedstadsregionen. Regionen bakker op om nødvendigheden af fortsat at fastholde fokus og fremdrift på begge. Uddannelse: Regionen har en tæt dialog og samarbejde med FGU-skolerne i regionen, bl.a. gennem Fremtidens Kompetenceråd, hvor FGU-skolerne er repræsenteret ved Tina Nielsen, rektor for FGU Nord. Regionen har netop bevilliget midler til et projekt med alle FGU-skoler i regionen, som tager afsæt i en proces, hvor skolerne konkretiserede udfordringer med fastholdelse og trivsel på skolerne. Regionen indgår gerne i samarbejder med de kommunale ungeindsatser for at sikre, at flere unge kommer i job og uddannelse. Internationalisering: Greater Copenhagen er et væsentligt politisk samarbejde, hvor formålet er at skabe en metropolregion med et sammenhængende arbejdsmarked. Regionen er også medlem af det politiske	Regionen forsætter sit medlemskab af Silent City-netværket. Regionen har en tæt dialog og samarbejde med KKR om såvel de eksisterende fælles prioriterede VIP-infrastrukturprojekter, og om den igangværende analyse om mobilitet i hovedstadsregionen. Regionen bakker op om nødvendigheden af fortsat at fastholde fokus og fremdrift på begge. Uddannelse: Regionen har en tæt dialog og samarbejde med FGU-skolerne i regionen, bl.a. gennem Fremtidens Kompetenceråd, hvor FGU-skolerne er repræsenteret ved Tina Nielsen, rektor for FGU Nord. Regionen har netop bevilliget midler til et projekt med alle FGU-skoler i regionen, som tager afsæt i en proces, hvor skolerne konkretiserede udfordringer med fastholdelse og trivsel på skolerne. Regionen indgår gerne i samarbejder med de kommunale ungeindsatser for at sikre, at flere unge kommer i job og uddannelse. Internationalisering: Greater Copenhagen er et væsentligt politisk samarbejde, hvor formålet er at skabe en metropolregion med et sammenhængende arbejdsmarked. Regionen er også medlem af det politiske	Uddannelse: Kræver ingen ændringer Interregionalisering Kræver ingen ændringer
---	--	--	--

	nen. Ambitionerne skal nås gennem dels international markedsføring, dels ved at arbejde for et integreret arbejdsmarked og sammenhængende mobilitet – begge dele uden grænsehindringer. KKR Hovedstaden er ikke med i STRING projektet, men vil anbefale at der sikres en koordinering i forhold til Greater Copenhagen, så evt. Synergier udnyttes, og der ikke er modsatrettede interesser. Derudover har KKR følgende forslag til prioritering af regionens indsatser i 2024 og 2025. Et fokus på indsatser til at nedbringe luftforurening og ikke mindst de sundhedsmæssige konsekvenser ved luftforurening.	samarbejde i STRING, hvor fokus er at skabe en grøn megaregion fra Oslo til Hamborg. Regionen har løbende øje for koordinering og fælles synergier mellem de to politiske samarbejder. Den fælles godstransportanalyse, der blev udarbejdet af Greater Copenhagen og STRING i fællesskab, er et godt eksempel på et fælles projekt, hvor vi skaber opmærksomhed om den øgede godstransport, der kommer, når Femern-forbindelsen åbner. Regionen er enig i, at luftforurening er et sundhedsproblem for borgerne, og har derfor igennem 10 år gennemført indsatser for omstilling til elbiler ved Copenhagen Electric samt omstilling af energisystemet ved Energi på Tværs. Regionen i gang med at indfri målet om at omstille de regionale buslinjer til emissionsfri drift inden 2030. Derudover har regionen gennemført en analyse af virkemidler på området, der viser at for partikelforurening er de største lokale kilder brændeovne og pillefyr mv.	
5. Region Nordjylland	Region Nordjylland er positive overfor strategien. Der er mange lighedspunkter mellem strategien og Nordjyllands nye udviklingsstrategi, hvilket danner grundlag for et fortsat samarbejde om styrket regional udvikling på tværs af regionerne.	Region Hovedstaden ser frem til at fortsætte det gode samarbejde og erfaringsudveksling med Region Nordjylland.	Kræver ingen ændringer.

6. Sund & Bælt	Fremhæver snitflader mellem strategien og Sund & Bælts arbejde bl.a. med Østlig Ringvej i forhold til bl.a. at sænke CO2-udledning i såvel anlægsfasen som i driftsfasen, herunder at reducerer brugen af råstoffer, (gen)brug af havmaterialer og fremme af multifunktionelle løsninger, der adresserer flere dagsordener, fx rekreative og miljømæssige. Desuden inviteres til videre dialog om erfaringsudveksling om arbejdet med klimaløsninger, der sikrer lovgivningsmæssige og organisatoriske rammer - særligt i forhold til stormflodssikring af København.	Regionen Hovedstaden bakker op om gennemførelsen af en række nødvendige VIP-infrastrukturprojekter, herunder anlæggelsen af Østlig Ringvej. Regionen ser frem til at høre nærmere om Sund og Bælts arbejde for nedbringelse af CO2-udledningen fra bygge- og anlægsaktiviteter, reduceret forbrug af råstoffer mv. Regionen vil gerne i det fremadrettede arbejde med klimatilpasningsløsninger, der går på tværs af kommunegrænser og arbejde tættere med Sund og Bælt.	Kræver ingen ændringer
7. Region Syddanmark	Region Syddanmark er positive overfor strategien. De bemærker flere sammenfald mellem strategien og Syddanmarks nye udviklingsstrategi, hvilket danner grundlag for en fortsat erfaringsudveksling og samarbejde om regional udvikling på tværs af regionerne.	Region Hovedstaden ser frem til at fortsætte det gode samarbejde og erfaringsudveksling med Region Syddanmark.	Kræver ingen ændringer.
8. Københavns Professionshøjskole	Bakker op om strategiens fokus på stærk kollektiv transport til uddannelsesinstitutioner.	Region Hovedstaden ser frem til fortsat samarbejde om uddannelsesindsatsen i hovedstadsregionen.	

	Uddannelse: Københavns Professionshøjskole mener, at det er utilstrækkeligt i et rekrutteringsperspektiv at have en ambition om brobygning alene fra VUC til SOSU-skolerne, samt en ambition om kun at fokusere på grønne fag-lærte. Der er behov for at videreudvikle og udbrede overgangsaktiviteter (brobygningsaktiviteter) bredere mellem ungdomsuddannelser og velfærdsuddannelserne bredt, herunder sygeplejersker, lærere og pædagoger. Ligeledes mener Københavns Professionshøjskole, at den grønne ambition bør indgå i alle uddannelser i regionen.	Uddannelse: Regionen har fokus på manglen på velfærdsuddannede på professionsniveau bl.a. gennem et større projekt om brobygning med KP og fire gymnasier i regionen. Projektets resultater forventes at blive udbredt til flere gymnasier i regionen. Regionen arbejder primært med ungdomsuddannelserne, men støtter op om manglen på grønne kompetencer på alle uddannelser, og har bl.a. drøftet emnet i Fremtidens Kompetenceråd, hvor KP også er repræsenteret. Regionen indgår gerne i indsatser på tværs af uddannelsesinstitutioner på området.	Uddannelse: Administrationen foreslår, at følgende sætning under indsatsområde <i>“Samtidig skal vi sikre, at underviserne på erhvervsskolerne opkvalificeres til at kunne undervise i de nyeste metoder indenfor bæredygtighed og grøn omstilling.”</i> ændres til <i>“Samtidig skal vi sikre, at underviserne på ungdomsuddannelserne opkvalificeres til at kunne undervise i de nyeste metoder indenfor bæredygtighed og grøn omstilling.”</i>
9. FDM	FDM bakker særligt op strategiens fokus på samkørsel, og opfordrer til videre drøftelser om, hvordan samkørsel kan bidrage til at løse mobilitetsudfordringerne i hovedstadsregionen.	Regionen ser frem til fortsat samarbejde med FDM om bl.a. at fremme samkørsel.	Kræver ingen ændringer

10. Dragør Kom- mune	Bakker op om strategien fokus på et bredt samarbejde udvikling i hovedstadsregionen. Særligt fremhæves fokus på sammenhængende klimatilpasning på tværs af kommuner og regioner, stærk mobilitet samt beskyttelse af borgernes drikkevand mod klorerede opløsningsmidler og andre farlige stoffer.	Region Hovedstaden ser frem til fortsat samarbejde beskyttelse af borgernes drikkevand, understøtte en god mobilitet i regionen, samt sikring af tværgående samarbejde om klimatilpasning.	Kræver ingen ændringer.
11. Glostrup Kom- mune	Bakker op om strategien. Særligt fremhæves regionens tilgang om at finde løsninger på tværs af aktørerne i hovedstadsregionen.	Regionen vil understøtte et fortsat samarbejde på tværs af region med kommuner og andre aktører, i arbejdet med realisering af strategien.	Kræver ingen ændringer
12. Region Midtjyl- land	Støtter op om strategien, og fremhæver særligt ambitionerne om en grøn og bæredygtig region. Der er mange ligheder mellem strategien og Midtjyllands egen revision af deres udviklingsstrategi. Der opfordres til fortsat samarbejde og erfaringsudveksling mellem regionerne, for at understøtte de gode resultater og fortsat realisering af strategiens målsætninger.	Region Hovedstaden ser frem til at fortsætte det gode samarbejde og erfaringsudveksling med Region Midtjylland.	Kræver ingen ændringer.
13. RAR Hovedsta- den	Støtter op om strategiens fokus på væsentlige udfordringer, særligt indenfor strategisporet om uddannelse. Det bemærkes, at samarbejdet på tværs af aktørfeltet er nødvendigt for at sikre et regionalt arbejdsmarked i balance.	Regionen er meget optaget af tværgående samarbejder på området. Dette sikres bl.a. gennem det gode samarbejde i Fremtidens Kompetenceråd, hvor aktører på tværs af uddannelser og arbejdsmarkedets parter er repræsenteret.	Kræver ingen ændring.

14. Vallensbæk Kommune	Bakker op om de faglige temaer i strategiens fire spor.	Region Hovedstaden ser frem til fortsat samarbejde.	Kræver ingen ændringer.
15. Interreg ØKS	Støtter op om strategiens fire strategispor og de tilhørende ambitioner, der har mange snitflader til Interreg ØKS-programmet. Det fremhæves, at de interregionale og internationale samarbejder kan understøtte arbejdet indenfor bl.a. klimatilpasning og mobilitet.	Region Hovedstaden bemærker flere interessante perspektiver fremhæves, som tages med i det videre arbejde med realisering. Regionen ser frem til fortsat dialog og samarbejde med Interreg ØKS.	Kræver ingen ændringer.
16. Ishøj Kommune	Støtter op om strategiens fokus på at understøtte en bæredygtig udvikling i hovedstadsregionen. Miljø: Der støttes op om strategiens ambitioner om beskyttelse af drikkevandet fremhæves, da der i Ishøj Kommune ligger flere store kildepladser og vandværker, der forsyner både kommunens egne borgere samt Storkøbenhavn med drikkevand. Klima: Ishøj Kommune fremhæver, at der skal klimatilpasses for at undgå store skader på in-	Region Hovedstaden ser frem til at fortsætte tæt dialog og samarbejde med Ishøj om regional udvikling i hovedstadsregionen. Miljø Det er positivt, at Ishøj Kommune bakker op om regionens mål om at beskytte 85% af drikkevandet mod klorerede opløsningsmidler og andre farlige stoffer inden 2030. Regionen er enig i, at det er af afgørende betydning at sikre grundvandet til drikkevand. Klima Det er positivt, at Ishøj værdsætter regionens arbejde på klimatilpasning, og vi ser frem til at fortsætte arbejdet.	Miljø Kræver ingen ændringer. Klima: Kræver ingen ændringer

	frastruktur og boliger, samt natur- og rekreative områder. Kommunen støtter op samarbejde med region og kommuner. De støtter op om de klimatilpasningsprojekter, som Region Hovedstaden igangsætter, samt sætter pris på de ressourcer Region Hovedstaden lægger i dette arbejde, da det sikrer fremdrift på området. Mobilitet: Ishøj Kommune støtter ambitionen om at styrke den højklassede kollektive trafik samt at gøre kombinationsrejser mere attraktivt og gøre både store og små trafikknudepunkter til samlingssted. Ishøj Kommune påpeger at tiltag rettet mod adfærdsændringer er et vigtig greb. Trafikstøj: Det er vigtigt, at det ikke kun er på kommuneniveau, at der er fokus på trafikstøj og luftforurening, da det er en gene, der går på tværs af Region Hovedstaden. Ishøj Kommune ser det derfor som en styrke, at Region Hovedstaden sætter fokus på trafikstøj og luftforurening og står sammen med kommunerne i forhold til at sætte trafikstøj og luftforurening på dagsordenen hos staten i forhold til både handlemuligheder og finansiering. Så målet om at vende udviklingen i	Mobilitet: Regionen takker for svaret og for samarbejdet med Ishøj Kommune om udviklingen af mobiliteten i tilknytning til den kommende Hovedstadens Letbane, herunder trygge skiftesteder og delembilitet. Trafikstøj Regionen er enige i, at trafikstøj er et stort problem, og har på den baggrund har et godt samarbejde med bl.a. Ishøj Kommune i netværket Silent City, som regionen siden 2015 har gennemført projekter med for i alt 8,6 mio. Kr. Et væsentligt element er fælles opbygning og udbredelse af vi-	Mobilitet: Administrationen kommer med forslag til skærpet formulering, der tydeliggør regionens forsatte fokus på den sammenhængende rejse, knudepunkter og cyklisme. Trafikstøj Kræver ingen ændringer
--	--	--	--

	antallet af støj- og forurenings-plagede boliger i Region Hovedstaden kan Ishøj Kommune kun støtte op om. Uddannelse: Det bemærkes, at der kunne være et øget fokus på at styrke folkeskolernes samarbejde med lokale virksomheder/velfærdsinstitutioner med henblik på, at de unge får større kendskab til de enkelte uddannelsesområder. Det fremhæves som positivt, at kompetenceudvikling i forhold til den grønne omstilling bliver adresseret. Derudover nævnes, at en tidlig indsats i grundskolen og eventuelt dagtilbuddene i samarbejde med forældrene ville være et interessant element at inddrage. Det foreslås, at regionen ikke kun fokus på unge op til 25 år, men også bør fokusere på aldersgruppen 25-50 år.	den om udfordringen og mulige løsninger, herunder også analyser. Regionen forsætter sit medlemskab af Silent City-netværket. Uddannelse: Region Hovedstaden bakker op om en grundig indsats i grundskole og daginstitutioner ift. uddannelsesvalg og grønne kompetencer. Regionen støtter bl.a. Copenhagen Skills, som laver brobygningsforløb mellem udskoling og erhvervsuddannelserne. Regionen har ikke mulighed for at lave indsatser direkte ned i grundskolen og i daginstitutionerne. Regionen har heller ikke mulighed for at arbejde med opkvalificering af den ældre målgruppe, men bakker op om nødvendigheden af at også denne målgruppe skal understøttes i omskoling og opkvalificering.	Uddannelse: Kræver ingen ændringer.
17. Region Skåne	Region Skåne bakker op strategiens fire spor. Særligt fremhæves de eksisterende samarbejder med gennem Greater Copenhagen og STRING. Derudover inviteres til yderligere dialog om bilaterale samarbejder indenfor bl.a. miljøområdet, energiomstilling, mobilitet og uddannelse.	Region Hovedstaden ser frem til fortsat godt samarbejde i Greater Copenhagen og STRING samt til at styrke det bilaterale samarbejde og erfaringsudveksling på de nævnte områder. Region Hovedstaden er enig i, at åbningen af Femern forbindelsen og overflytning af gods fra vej til skinner er et vigtigt emne de kommende år.	Kræver ingen ændringer.

18. Roskilde Kommune	Støtter op om ambitionerne i strategien, og særligt fremhæves regionens fokus på klimaforandringer, færre naturressourcer og forurening af jord- og grundvand. Råstoffer: Er positiv overfor regionens fokus på at sikre et ansvarligt forbrug af råstoffer. Anerkender behovet for at finde alternativer, såsom genanvendelse og genbrug. Det fremhæves, at der samtidig skal sikres mod evt. Forurening af grundvandsressourcen i et givent område.	Råstoffer Det er positivt, at Roskilde Kommune bifalder regionens målsætninger om at reducere forbruget af primære råstoffer. Regionen er enig med Roskilde Kommune om, at der i forbindelse med øget brug af alternative råstoffer som overskudsjord og genanvendte eller genbrugte byggematerialer skal være fokus på, at der ikke samtidig spredtes forurening, som kan være til fare for grundvandet.	Kræver ingen ændringer.
19. Dansk Erhverv	Dansk Erhverv bakker om regionens fokus på bæredygtig udvikling. Det fremhæves, at offentlig-privat samarbejde og partnerskaber kan styrke arbejdet med den grønne omstilling. Noget som bør afsøges yderligere. Dansk Erhverv bemærker, at strategien kan indeholde mere om integrationen og det fælles arbejdsmarked over Øresund. Emnet behandles kun kort i afsnittet om strategiske tilgange. Det fremhæves, at der i en tid bl.a.	Regionen ser frem til fortsat samarbejde med Dansk Erhverv om at sikre stærk regional udvikling i hovedstadsregionen. Interregionalisering: Samarbejdet over Øresund i Greater Copenhagen er et væsentligt politisk samarbejde for regionen. Formålet er bl.a. at skabe et sammenhængende	Kræver ingen ændringer.

	med mangel på arbejdskraft i hovedstadsregionen med kigges på at styrke samarbejder internationalt for at skabe synergier og udvikling samt styrke mobiliteten over Øresund.	arbejdsmarked, hvor det er nemt og naturligt at tage arbejde og bevæge sig rundt i hele metropolregionen samt at styrke tiltrækningen af virksomheder til geografien. Regionen ser et stort potentiale i at styrke den grænseoverskridende mobilitet og øge opmærksomheden blandt unge for mulighederne over Øresund. Region Hovedstaden har formandskabet i Greater Copenhagen i 2024-2025, og her er et af regionens fokuspunkter, at flere unge skal være opmærksomme på de uddannelses og jobmuligheder, som findes i Greater Copenhagen-regionen. Mobilitet: Region Hovedstaden er enig med Dansk Erhverv i, at der er potentiale i at flytte flere mere af persontransporten over i kollektiv transport og vi vil gennem den regionale udviklingsstrategi samarbejde med de private erhverv og udbydere af kollektive transportløsninger, som ikke er dækket af det offentlige fx via samkørsel og delemobilitet.	
20. DSB	DSB bakker om strategien, og ser frem til videre samarbejde med regionen om udvikling af den kollektive trafik.	Region Hovedstaden ser frem til fortsat samarbejde og udvikling af den kollektive trafik i hovedstadsregionen.	Administrationen kommer med forslag til skærpet formulering, der tydeliggør regionens for-

	DSB nævner flere påbegyndte initiativer i hovedstadsområdet, herunder modernisering af Københavns Hovedbanegård, forskønnelse af Nørreport Station samt en cykelparkeringsstrategi til gavn for regionens borgere. Hertil kommer den potentielle gennemførelse af en Eksprestunnel, som vil binde fingrene nord for København sammen med fingrene syd for København, og som samtidig vil skabe nye hurtige forbindelser mellem fingrene, Rigshospitalet og metroen. Det nævnes, at emner som stationsnærhed, byudvikling og revitalisering af fingerplanen med fordel kan være en af udviklingsstrategien.	Særligt ser regionen frem til at blive inddraget i arbejdet med en mulig eksprestunnel i den netop vedtagne helhedsplan for jernbanen i hovedstaden. Regionen er enig i, at stationsnærhed og funktionelle trafikale knudepunkter er afgørende for, at flere benytter sig af kollektiv trafik. En central del af regionens udviklingsarbejde er, i samarbejde med kommunerne, at identificere og udvikle dele mobilitet, trygge og sikre gang- og cykelforbindelser samt first/last mile løsninger, for at øge oplandet til bl.a. stationerne i hovedstadsområdet.	satte fokus på den sammenhængende rejse og knudepunkter.
21. Danmarks Naturfredningsforening	Bakker op om strategien, og særligt fremhæver regionens fokus på de miljø- og klimamæssige indsatser og ambitioner. Arealanvendelse/fysisk planlægning: Danmarks Naturfredningsforening fremhæver, at der mangler en overordnet strategi for den fysiske planlægning i Region Hovedstaden. De efterlyser en fælles vision, der sikrer bedre balance mellem byvækst, infrastruktur og grønne områder. Selvom regionen ikke har myndighedsopgaven, opfordres der til, at regionen har en mere aktiv rolle i koordineringen	Region Hovedstaden ser frem til fortsat dialog og samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening med fokus på regional udvikling i hovedstadsregionen. Arealanvendelse/fysisk planlægning: Mange af de indsatser, der skal til for at opnå målsætninger i strategien, lægger beslag på arealer, ex indenfor ex klimatilpasning, opsætning af vedvarende energi, transportløsninger, råstofområdet, jordforurening mv. Der er derfor behov for tværgående koordinering om den begrænsede geografiske ressource i hovedstadsregionen.	Arealanvendelse/ fysisk planlægning: Administrationen foreslår at tilføje en sætning i forordene i relation til regionens samlede areal kun udgør 6 % af Danmarks samlede areal: <i>“Det kræver løbende overvejelser om, hvordan arealerne bruges bedst muligt”</i>

	samt tydeligere fremhæve udfordringen på tværs af aktører. Råstoffer: Der opfordres til, at regionen i forbindelse med råstofplanen har fokus på at strække de tilbageværende råstoffer længst muligt, samt tager større hensyn til biodiversitet og naturbeskyttelse. Ligeledes opfordres til at støtte initiativer, der stopper råstofudvinding i Øresund og Køge Bugt. Klima: Det bemærkes, at der brug for en koordinering af metoder til klimatilpasning på tværs af kommunerne. Der opfordres til, at regionen sammen med kommunerne igangsætter kampanjer, der sætter fokus på borgernes og virksomhedernes klimabelastende adfærd og	Regionen støtter op om øget dialog og koordinering om geografisk lokalisering af de aktiviteter, der lægger beslag på arealerne Råstoffer Region Hovedstaden har stort fokus på behovet for at reducere forbruget af primære råstoffer. Regionen har derfor igangsat en række initiativer, der skal støtte udviklingen af cirkulær økonomi i bygge- og anlægsprojekter. Disse initiativer dækker både udvikling af nye teknikker og etablering af en mere cirkulær økonomi i regionens egne bygge- og anlægsprojekter. Regionen er opmærksom på de forskellige miljøhensyn, der i henhold til råstoflovens §3 skal afvejes op imod samfundets behov for råstoffer. Regionsrådet har ikke indflydelse på indvindingen til havs. Her er det Miljøstyrelsen, der er myndighed. Klima: Klimatilpasning: Regionen arbejder med tværgående udviklingsprojekter, og ved at understøtte kommunernes arbejde med realisering af deres klimaplaner for at skabe en klimarobust region.	Råstoffer Kræver ingen ændringer Klima: Administrationen foreslår at indsætte en målsætning om omstilling af de regionale busser til nulemissionsdrift i 2030. Mål: at udfase de regionale dieselbusser frem mod
--	---	---	--

giver rådgivning om, hvordan borgere og virksomheder kan medvirke til klimatilpasning og den grønne omstilling. Derudover opfordres til, regionen sammen med kommunerne omlægger den kollektive transport til fossilfri transport. Ligeledes bør regionen medvirke til at udfase fossile energikilder og biomasse i regionens kraft- og varmegværker. Trafikstøj: Det fremhæves, at regionen bør medvirke til at sikre, at der i den kommende planperiode	Forbrug: Regionen sætter fokus på klimaaftrykket fra forbrug bl.a. i et stort EU-projekt "Circular Economy Beyond Waste", som bidrager til i praksis at realisere den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi, forebyggelse og håndtering af affald frem mod 2032. har fokus på, hvordan cirkulær økonomi kan bidrage til at omdanne det, der i dag bliver til affald, til fremover at være materialer, der bruges igen. I dette projekt har været gennemført borgersamling om bæredygtigt forbrug og herunder adfærd. Kollektiv transport: Regionen har som målsætning, at alle dieselbusser er udfaset inden 2030 og erstattet af nulemissionsbusser. Omstillingen er allerede i fuld gang. Med igangværende udbud vil regionen have omstillet over 50% af regionens busdrift til elbusser i 2025. Energi: på energiomstilling (udfasning af fossile energikilder) vil regionen fortsætte med at arbejde på tværsektoriel koordinering, som det fx har været tilfældet i finansiering og udvikling i den store indsats "Energi På Tværs". Trafikstøj: Regionen er enig i, at trafikstøj er et stort problem, og har på den baggrund har et godt samarbejde	2030, og i stedet erstatte dem med el-busser eller andre busser med tilsvarende miljø- og støjfordele Trafikstøj: Kræver ingen ændringer.
--	---	--

	etableres støjværn langs veje i de mest støjplagede byområder i regionen. Det bør samtidigt sikres, at støjværn er med til at øge biodiversiteten ved etablering af beplantede jordvolde, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt.	med kommuner i netværket Silent City, som regionen siden 2015 har gennemført projekter med for i alt 8,6 mio. Kr. Et væsentligt element er opbygning og udbredelse af viden om udfordringen og mulige løsninger, herunder også analyser. Regionen kan ikke medvirke til etableringen af støjværn, da vi ikke har vejmyndigheden eller mulighed for at bevilge anlægsmidler. Men regionen kan fortsætte sit medlemskab af Silent City-netværket.	
22. Frederikssund Kommune	Kultur: Frederikssund Kommune bemærker, at der ikke er ambitioner og indsatsområder for kulturområdet på lige fod med de resterende fagområder. Det fremhæves, at Kultur er medvirkende til større trivsel for regionens borgere, unge som ældre, og er en værdifuld part i udviklingen af bl.a. mobilitetsløsninger og uddannelsesinstitutionernes arbejde. Råstoffer: Det fremhæves, at råstofplanlægningen og de lovgivningsmæssige rammer, den foregår indenfor, skal kunne give plads til fornuftige samfundsmæssige afvejninger, men Frederikssund Kommune er mener, at den aktuelle råstofplanlægning i hovedstadsregionen	Region Hovedstaden ser frem til fortsat samarbejde med Frederikssund Kommune. Kultur: Kultur indgår som et tværgående spor i den regionale udviklingsstrategi. Dette muliggør forskellige koblinger til de fire strategispor gennem strategiens levetid. Regionens arbejde med kultur er fundet i uddelingen af kulturprojektpuljemidler, som kan søges af alle aktører, der bidrager til kultur- og trivselsfremme i geografien. Råstoffer Regionen er opmærksom på de forskellige miljøhensyn, der i henhold til råstoflovens §3 skal afvejes op imod samfundets behov for råstoffer. Region Hovedstaden lægger sammen med de øvrige	Kultur: Ingen ændringer. Råstoffer Ingen ændringer

	sker desværre på tværs af rimelige hensyn til borgere, byudvikling, landskaber og natur. Mobilitet: Der bakkes op om målene for kollektiv trafik og cykler i strategien. Frederikssund finder det særlig positivt, at der er fokus på de unges mobilitet. Frederikssund kommune ønsker et tættere samarbejde med regionen om at styrke en attraktiv og direkte forbindelse, der forbinder Hornsherred med uddannelsesinstitutionerne i Frederikssund og Hillerød. Desuden vil kommune gerne samarbejde hvordan det kan gøres attraktivt borgerne i Frederikssund Kommune at vælge kollektiv transport til og fra hospitalerne, hvad enten det er som patient, pårørende eller ansat. Kommunen finder det positivt, at regionen arbejder med kombinationsrejser og hvordan delemobilitet kan knyttes til den kollektive trafik. Kommunen indgår gerne i pilotprojekter og ser desuden gerne at billetsystemet integrerer nye mobilitetstilbud. Frederikssund kommune opfordrer regionen til fortsat, at større supercykelstisamarbejdet økonomisk. Kommunen foreslår, at målet på side 15 ændres fra 20% flere cykelture i 2030 til et tal for hvor stor en procentandel der cykler i 2030.	regioner vægt på at tage ansvaret for den nationale råstofforsyning. Mobilitet: Gode transportmuligheder er afgørende for unges valg og gennemførsel af uddannelse. Derfor er unges mobilitet et vigtigt fokusområde i den regionale udviklingsstrategi. I 2016 indførte regionen med linje 65E en direkte busforbindelse imellem Hornsherred og Hillerød. Linjen har haft et stigende passagertal siden indførslen. Regioner er, i samarbejde med kommunen, i gang med tiltag, der får busserne, herunder linje 65E, hurtigere frem, og som vil gøre forbindelsen endnu mere attraktiv. Regioner vil forsat gerne samarbejde med Frederikssund Kommune om kollektiv trafik, samt om andre udviklingsprojekter rettet mod unge og uddannelsesmuligheder. Regionen har for nyligt gennemført en række mobilitetsanalyser for 8 af regionens hospitaler med henblik på anbefalinger til hvordan mobiliteten og særligt den kollektive trafik kan forbedres - også til Nyt Hospital Nordsjælland. Bedre mobilitet til og fra hospitalerne er dermed et fokusområde, og vi samarbejder gerne med kommuner og andre aktører om at forbedre denne.	Mobilitet: Administrationen foreslår at dele ambitionsafsnittet op, så det tydeliggør regionens fortsatte fokus på de unge og cyklisme. Administrationen anbefaler at bevare formuleringen angående cykelture, men uddybe i målopfølgningen. Klima: Målet for klimatilpasning ændres, så det er tydeligere, at regionen vil understøtte klimatilpasning på tværs af kommune- og regionsgrænser. Administrationen foreslår, at ambition om CO2-udledning skal nedbringes bliver to-delt, så der tilføjes en målsætning om omstilling af de regionale busser til nulemissionsdrift i 2030
--	---	---	--

	Klima: Der opfordres til, at det i strategien fremhæves, hvilke kompetencer regionen mener at have på indenfor dels klimatilpasning, dels energiomstilling, og hvordan regionen vil bringe disse i spil, til gavn for kommunerne.	Klima: Regionen har ikke myndighed på klimatilpasning og arbejdet vil derfor ske via tværgående udviklingsprojekter, og ved at understøtte kommunernes arbejde med realisering af deres klimaplaner for at skabe en klimarobust region (i regi af Klimaalliancen). På energiomstilling vil regionen fortsætte med at arbejde på tværsektoriel koordinering, som det fx har været tilfældet i finansiering og udvikling i Energi På Tværs.	Mål: at udfase de regionale dieselbusser frem mod 2030, og i stedet erstatte dem med el-busser eller andre busser med tilsvarende miljø- og støjfordele Mål: I 2030 skal CO2-udledningen i hovedstadsregionen være sænket med 85% i forhold til 1990-niveauet, og være CO2-neutral i 2045. Under indsatsområde "Grønne energiløsninger" ændres teksten, så det er tydeligere, at regionen vil sikre tværgående koordinering for at accelerere omstillingen i hovedstadsregionen.
--	--	---	---

23. Region Sjælland	Region Sjælland bakker op om strategien. Der er mange snitflader til regionens egen udviklingsstrategi – og ser frem til fortsat samarbejde og erfaringsudveksling om at sikre regional udvikling. Derudover støttes op om de strategiske tilgange med bl.a. med partnerskaber, borgerinvolvering og interregionale samarbejder i regi af Greater Copenhagen og STRING.	Region Hovedstaden ser frem til fortsat at have et tæt samarbejde og erfaringsudveksling med Region Sjælland om fremtidig regional udvikling	Kræver ingen ændringer.
24. Cyklistforbundet	Cyklistforbundet bakker om strategiens fokus på cykling, som en central del af videreudviklingen af en sammenhængende og attraktiv mobilitet og at 20%-målsætningen fra cykeldeklarationen er et stærkt pejlemærke i den sammenhæng. Cyklistforbundet opfordrer til, at Region Hovedstaden ser på mulighederne for at fremme cykling blandt eleverne på gymnasier og erhvervsskoler i regionen.	Region Hovedstaden ser frem til det fortsat samarbejde om at indfri målsætningen om 20% flere cykelture i 2030 og sikre bedre mobilitet i hovedstadsregionen. Region Hovedstaden ser også med bekymring på den negative udvikling i antallet af unge, der cykler. Derfor arbejder vi strategisk med unges mobilitet, og vi ser frem til samarbejdet med Cyklistforbundet og de øvrige regioner om en fælles kampagne, der netop skal få flere unge til at cykle til og fra uddannelse.	Administrationen foreslår at dele ambitionsafsnittet op, så det tydeliggør regionens fortsatte fokus på cyklisme og de unge.
25. Dansk Industri	Dansk Industri støtter op om strategien, og fremhæver særligt fokus på den grønne omstilling. Der opfordres til løbende at tænke erhvervslivet ind i kommende indsatser og partnerskaber.	Råstoffer:	Råstoffer:

	Råstoffer: Det fremhæves, at regionen kun har ansvaret for planlægning, og derfor kan få svært ved alene at nå mål om 20 % mindre forbrug af råstoffer. Klima: På klimatilpasningsområdet har regionerne ikke formelle opgaver og kan dermed udelukkende facilitere samarbejde og tværgående løsninger. Til gengæld har regionerne generelt været gode til at facilitere et bredt samarbejde, og dette arbejde kan med fordel fortsættes. Opfordre til at inkludere energieffektivisering samt klima- og miljømæssige hensyn ift. Regionens egne indkøb og udbud. Mobilitet: Efterspørger konkrete mål for service, der skal leveres i form af nærhed, frekvens og rejsetid, hvis ambitionerne om at gøre den kollektive trafik konkurrencedygtig ift. bilen skal lykkedes.	Målsætningen om 20 % mindre forbrug af råstoffer er for hele hovedstadsregionen og ikke Region Hovedstaden alene. Klima: På klimatilpasning er det korrekt, at regionen ikke har myndighed på klimatilpasning og arbejdet vil derfor ske via tværgående udviklingsprojekter. Energieffektivisering, Klima- og miljøhensyn i indkøb: Regionen arbejder særskilt på at omstille driften af sin egen drift, dette er der udarbejdet egne planer for i bl.a. "Grøn 2030". Måden regionen omstiller sin egen drift kan dog påvirke ud i geografien, hvorfor dette også er tilføjet i den regionale udviklingsstrategi. Mobilitet: Regionen anerkender de problemstillinger yderområderne står overfor og udviklingsstrategien og regionens trafikbestilling har derfor også fokus på dette.	Målsætningen er blevet omskrevet, så det er tydeligere, at det er for hovedstadsregionen og ikke kun Region Hovedstaden. Klima: Målet for klimatilpasning ændres, så det er tydeligere, at regionen vil understøtte klimatilpasning på tværs af kommune- og regionsgrænser. Regionens eget fokus på energieffektivisering samt klima- og miljøhensyn skrives tydeligere frem i det generelle om forbrug af ressourcer og CO2. Mobilitet: Kræver ingen ændringer
--	---	---	--

	Uddannelse: DI støtter op om, at færre unge skal stå udenfor job og uddannelse, og at FGU-uddannelsen bør være omdrejningspunktet for indsatsen i hele regionen. Det fremgår dog ikke klart, hvilke unge, der sigtes efter med indsatsen, herunder om der også er tale om en indsats for unge, som falder udenfor FGU målgruppen. De mange studenter i Region Hovedstaden, som ikke er videre i uddannelse 2 – 5 år efter deres studentereksamen, bør også være i fokus. DI er enig i ambitionen om at sikre et bredt uddannelsesudbud med gode transportmuligheder. Der er imidlertid meget ambitiøst, at uddannelsesdækningen i regionen ikke må forringes ift. 2023 niveauet, da der er tale om en periode med væsentlige fald i	I arbejdet med den regionale mobilitetsanalyse som regionen gennemfører med KKR og kommunerne, er den sammenhængende mobilitet på tværs af hele geografien i fokus. Regionen vil samarbejde med kommunerne om fælles indsatser, som kan sikre en omstilling fra privat bil til kollektive, grønne og aktive løsninger. Første skridt er en fælles analyse om trafikstrømme, næste skridt er udvælgelse af scenarier og tredje skridt er et virkemiddelkatalog. I arbejdet med mobilitetsanalysen inddrages også repræsentanter fra erhvervslivet. Uddannelse: Regionen kan kun udmønte midler til FGU-skolerne, og har derfor primært fokus på denne målgruppe. Regionen bakker dog op om bredere målgrupper og indsatser, og indgår gerne i tværgående samarbejder på området. Regionen har gennem Copenhagen Skills fokus på de studenter, som ikke er kommet videre i uddannelse. Regionen er opmærksom på, at ambitionen for uddannelsesdækningen er uhensigtsmæssig iht. den demografiske udvikling, og den vil derfor blive præciseret, så den bedre rummer den demografiske og geografiske udvikling. Danske Region har netop udsendt en Campus udspil på tværs af alle regioner, og Campus dan-	Uddannelse: Målsætning ændres fra <i>“Uddannelsesdækningen i Region Hovedstaden må ikke forringes ift. 2023 niveau”</i> til <i>“Unge adgang til relevante og varierede tilbud om uddannelse i Region Hovedstaden må ikke forringes ift. 2023-niveau.”</i>
--	---	---	---

	ungdomsårgangene samt mulige forskydninger af befolkningen indenfor regionen. DI er enig i, at der er behov for skærpet fokus på det tekniske felt. Det er dog uklart, hvilke elevgrupper disse forløb skal henvende sig til. DI finder det væsentligt, at rekrutteringsfokus til erhvervsuddannelserne udvides fra alene at se i retning af grundskolen til også at omfatte studenter og voksne, som ønsker en (ny) erhvervskompetence. DI vil derfor anbefale, at regionens indsatser i lige så høj grad rettes mod eksempelvis gymnasieelever, hf-elever m.fl.	nelser vil være en af fokusområderne for regionen de kommende år, i de områder, hvor det giver mening. Regionen er enig i, at der skal være et større fokus på andre målgrupper til EUD, end direkte fra grundskolen, og det vil også afspejles i kommende indsatser på området.	
26. Hillerød Kommune	Hillerød Kommune støtter op om strategiens fire spor, og fremhæver flere lighedspunkter mellem strategien og kommunens egne strategier, såsom grøn omstilling og attraktiv mobilitet. Råstoffer: Hillerød Kommune gør opmærksom på, at hensyn til landskab samt konsekvenser for grundvand og trafik bør betyde, at det foreslåede interesseområde ved Lystrup og forslaget til graveområdet ved Skævinge udgår af den kommende råstofplan. Som minimum skal miljøvurderingen belyse de kendte konse-	Region Hovedstaden takker for høringssvaret, og ser frem til at fortsætte det gode samarbejde med Hillerød Kommune Råstoffer Region Hovedstaden takker for høringssvaret. Regionen behandler høringssvar vedrørende råstofplanen i forbindelse med de høringer, der gennemføres i regi heraf.	Råstoffer Kræver ingen ændringer

	kvenser af planen. Se vedhæftede hørings-svar som Hillerød Kommune fremsendte til Råstofplan 2020. Uddannelse: Det nævnes, at regionen skal være opmærksom på samarbejdet i strategisk uddannelsesforum Nordsjælland, og regionens indsatser med fordel kan tænkes sammen med de igangværende indsatser. Hillerød Kommune bemærker vigtigheden af gode transportmuligheder som en forudsætning for at sikre den brede uddannelsesdækning. Mobilitet: Hillerød Kommune bemærker, at der er godt overlap og sammenhæng mellem ambitioner og fokusområder på mobilitet i udviklingsstrategien og i Hillerød Kommunes arbejde. Hillerød Kommuner anerkender Region Hovedstadens arbejde for ikke at forringe den offentlige transport. Hillerød Kommune opfordrer til, at Regionen ved analyser på regionalt plan vil inddrage både kommunerne og vores fælles trafiksel-skab.	Uddannelse: Regionen har stor værdi af at sidde i Strategisk Uddannelsesforum Nordsjælland, og ser også en nødvendighed i at koordinere indsatser og understøtte hinanden, hvor der er overlap i indsat-serne. Regionen har arbejdet aktivt med unges mobilitet over en årrække, og vil fortsat have fokus på un-ges mobilitet. Mobilitet: Regionen ser frem til at høre mere om Hillerød Kommunes arbejdet med en trafikal helhedsplan. Det er et vigtigt arbejde Hillerød Kommune gør for at tænke et bredt bæredygtighedsperspektiv ind, herunder at motiverer borgerne til at bruge cykel og kollektiv trafik mere. Regionen har sammen med KKR Hovedstaden igangsat en tværgående analyse om mobilitet i hovedstadsregionen. Her er alle kommunerne og trafikselskaber vigtige parter, som indgår i arbej-det.	Uddannelse: Administrationen foreslår at dele ambitionsafsnittet for mo-bilitet op, så det tydeliggør re-gionens fortsatte fokus på de unges transport. Mobilitet: Kræver ingen ændringer.
--	---	---	--

	Klima: Hillerød Kommune bemærker, at strategien adresserer kommunernes arbejde med at nedbringe udslippet af CO2, og at regionen vil indfri det i strategien angivne regionale klimamål i 2030 ved at understøtte kommunerne i at realisere vores klimaplaner. Hillerød Kommune bifalder, at regionen påtager sig en understøttende og faciliterende rolle, både i den allerede etablerede klimaalliance, men også gerne i andre sammenhænge, hvor et tværgående og regionalt samarbejde er en nødvendighed for at indfri fælles mål. Hillerød Kommune påskønner, at strategien også har fokus på udledning af drivhusgasser, som sker uden for regionen (de såkaldte scope 3-udledninger). Hillerød Kommune bemærker, at strategien ikke eksplicit nævner regionens egne indkøb som et praktisk eksempel på en indsats, som kan gøres her.	Klima: Energieffektivisering, Klima- og miljøhensyn i indkøb: Regionen arbejder særskilt på at omstille driften af sin egen drift, dette er der udarbejdet egne planer for i bl.a. "Grøn 2030". Måden regionen omstiller sin egen drift kan dog påvirke ud i geografien, hvorfor dette også er tilføjet i den regionale udviklingsstrategi.	Klima: Regionens eget fokus på energieffektivisering samt klima- og miljøhensyn skrives tydeligere frem i det generelle om forbrug af ressourcer og CO2.
27. Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier	Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier har ingen bemærkninger til strategien.		Kræver ingen ændringer.

28. Københavns Erhvervsakademi	Støtter op om strategiens ambitioner i de fire spor, hvor særligt uddannelsessporet, i forhold til at sikre kompetencer til den grønne omstilling, fremhæves. Her omtales en række områder, hvor der er potentialer for samarbejder og partnerskaber, der kan styrke arbejdet med uddannelsesindsatser i hovedstadsregionen.	Region Hovedstaden takker for høringssvaret, hvori flere spændende perspektiver og samarbejdsmuligheder fremhæves. Regionen ser frem til fortsat inddragelse og samarbejde med Københavns Erhvervsakademi.	Kræver ingen ændringer.
29. FH Hovedstaden	FH bakker op om strategiens ambitioner og målsætninger, og har særligt kommentarer til sporene om uddannelse samt trafik og mobilitet. Uddannelse: FH støtter op fokus på SOSU, men fremhæver, at det bør gælde alle professionsuddannelser, hvor der i vil mangle arbejdskraft. For regionen gælder det særligt sydeplejersker og socialpædagoger. .Det fremhæves, at der skal være fokus på uddannelsesstederne, særligt i relation til faciliteter, uddannelsesmiljøer og transport til og fra uddannelsen. Det efterspørges, hvordan regionen konkret vil arbejde med udfordringen.	Uddannelse: Regionen har et bredt og tværgående fokus på kompetencer til velfærdssektoren. Regionen har bl.a. støttet et større projekt med Københavns Professionshøjskole og fire gymnasier i regionen, hvor formålet er at udvikle forskellige typer brobygningsaktiviteter mhp. at rekruttere flere studenter fra gymnasierne til velfærdsuddannelserne på professionsniveau, herunder folkeskolelærere, pædagoger og sygeplejersker. Projektets resultater forventes at blive udbredt til flere gymnasier i regionen. Regionen får de kommende år et politisk opgaveudvalg, som vil have fokus på erhvervsskolerne, og herunder det gode og opdaterede uddannelsesmiljøer.	Uddannelse: Under indsatsområder skrives det frem, at regionen vil nedsætte et midlertidigt udvalg med særsomt fokus på at styrke uddannelsesindsatsen, herunder særligt erhvervsskolerne og de grønne kompetencer.

	Mobilitet: FH fremhæver at yderområderne i Nordsjælland, særligt uden for de større byer, har udfordringer med mobilitet, særligt unges transporttid til og fra uddannelser. FH påpeger udfordringer med brugen af kollektiv transport på Bornholm, og spørger til hvilke ambitioner regionen har når det kommer til Bornholm, der jo har egne unikke udfordringer.	Regionen ser frem til at fortsat godt samarbejde med FH Hovedstaden om uddannelsesdagsordenen bl.a. gennem Fremtidens Competence-råd. Mobilitet: Region Hovedstaden anerkender, at lange transporttider kan være en udfordring for studerende i Nordsjælland. Regionen har arbejdet aktivt med problemstillingen over en årrække, bl.a. med indførslen af de studiemåletrerede buslinjer 55E og 65E og samkørselsordning for ungdomsuddannelser i Hillerød. Regionen vil fortsat have fokus på unges mobilitet. Vedr. Bornholm: Region Hovedstaden har ansvaret for at skabe sammenhæng på tværs af regionen med de regionale busser, som drives af trafikselskabet Movia. Jf. Lov om Trafikselskaber, er det Bornholms Regionskommunes ansvar at varetage de opgaver, der påhviler trafikselskaberne. Region Hovedstaden beskæftiger sig derfor alene med mobilitet på Bornholm i det omfang, det relaterer sig til adgang til og fra Bornholms Hospital for medarbejdere og patienter. Regionen har i 2022 fået udarbejdet en mobilitetsanalyse, der kom med anbefalinger til at forbedre mobiliteten og den kollektive trafik til og fra hospitalet. Regionen har på baggrund heraf haft dialog med trafikselskabet på Bornholm, BAT,	Mobilitet: Administrationen foreslår at dele ambitionsafsnittet op, så det tydeliggør regionens fortsatte fokus på den sammenhængende rejse, cyklisme og de unge.
--	---	---	---

		om tilpasninger af særligt de regionale busruter på Bornholm.	
30. Halsnæs Kommune	Halsnæs Kommune støtter op om strategien, og byder Region Hovedstadens initiativer om bredt partnerskab på miljø-, klima og uddannelsesområdet velkomne. Særligt fremhæves behovet for fælles indsatser og dialog med relevante aktører nationalt og lokalt på transportområdet. Mobilitet: Halsnæs Kommune ønsker at gøre det nemmere og hurtigere at benytte kollektiv transport, og mener at udviklingsstrategien mangler mere ambitiøse planer for udviklingen af den kollektive transport i det vestlige Nordsjælland. Halsnæs Kommune ønsker at sætte gang i planerne for en S-toglinje med 20 minutters drift til Hundested. Etableringen af Favrholm Station skærer 10 minutter af rejsetiden mod Københavnsområdet, hvilket kommunen fremhæver som et skridt på vejen, men Halsnæs Kommune så gerne, at udviklingsstrategien satte retning for koordinerede transportløsninger bl.a. til skift mellem cykel, gang, delecykler, delebiler, samkørsel og kollektiv transport.	Mobilitet: Regionen sætter med udviklingsstrategien fokus på de forskelle der er på tværs af geografien. Samtidig har regionens trafikbestilling også fokus på dette. Lokaltog spiller en vigtig rolle for mobiliteten i hele Nordsjælland, og Regionsrådet har derfor afsat finansiering til en særskilt udviklingsplan for lokalbanerne, som forventes sendt i høring i 2024. Etablering af en S-togslinje til Hundested ligger udover hvad der er økonomisk muligt for Region Hovedstaden. Projekter i denne størrelsesorden vil kræve statslig medfinansiering og politisk opbakning fra Folketinget. I arbejdet med den regionale mobilitetsanalyse som regionen gennemfører med KKR og kommunerne, er den sammenhængende mobilitet på tværs af hele geografien i fokus. Første skridt er	Mobilitet: Indsatsområder for 2024 og 2025 er justeret, så det er tydeliggør regionens fokus på den sammenhængende rejse, kombination af transportmuligheder og knudepunkter.

		en analyse om trafikstrømme, næste skridt er udvælgelse af scenarier og tredje skridt er et virkemiddelkatalog. Regionen ser frem til dialog med Halsnæs Kommune dette.	
31. Gladsaxe Kommune	Gladsaxe Kommune bakker op om strategien og ser spændende perspektiver i de fire strategispor. Særligt fremhæves det, at kommunen ser frem til fortsat og fremtidigt samarbejde indenfor bl.a. sikring af rent grundvand, klimatilpasning, bekæmpelse af trafikstøj, samt arbejdet på råstofområdet, genanvendelse af materialer, sikring af attraktiv mobilitet og en stærk uddannelsesindsats. Det igangværende samarbejde om delemobilitet langs letbanen fremhæves som et godt eksempel på, hvordan regionen kan støtte op om udviklingsarbejdet på tværs af kommunegrænser	Region Hovedstaden ser frem til det videre samarbejde om en række af strategiens indsatsområder.	Administrationen kommer med forslag til skærpet formulering, der tydeliggør regionens fortsatte fokus på den sammenhængende rejse, knudepunkter og cyklisme.
32. Metroselskabet og Hovedstadens Letbane	Støtter op om strategiens fire spor, og henviser til lighedspunkter til eget egne ambitioner indenfor bl.a. reduktion af CO2, ansvarligt forbrug af råstoffer, samt transport for unge og deres uddannelse, og patienter til og fra regionens hospitaler.	Region Hovedstaden ser frem til det videre samarbejde om en række af strategiens indsatsområder.	Kræver ingen ændringer.

33. Region Halland	Region Halland bakker op om strategien og deler Region Hovedstadens vision og strategi i flere henseender, samt bemærker at de politiske samarbejder Greater Copenhagen og String danner et godt grundlag for det videre arbejde hermed.	Region Hovedstaden ser frem til fortsat godt samarbejde med Region Halland i de politiske samarbejder Greater Copenhagen og STRING.	Kræver ingen ændringer.
34. Malmø Stad	Malmø Stad bakker op om strategien, og deler Region Hovedstadens vision og strategi i flere henseender, samt bemærker at de politiske samarbejder Greater Copenhagen og STRING danner et godt grundlag for det videre arbejde hermed.	Region Hovedstaden takker for høringssvaret og ser frem til fortsat godt samarbejde med Malmø Stad i de politiske samarbejder Greater Copenhagen og STRING.	Kræver ingen ændringer.
35. Movia	Movia støtter op om strategiens fire spor, særligt om regionens ambitioner om attraktiv og sammenhængende mobilitet, og ser gode syner-gier med Movias egen Mobilitetsplan. Samarbejdet om omstillingen til elbusser bi-drager til en række af udviklingsstrategiens spor såsom at reducere klima- og miljøaftryk- ket og udfordringerne med trafikstøj. Movia lægger op til et styrket samarbejde både i forbindelse med udbud af den kollek-tive transport, men også i et bredere planlæg-ningsmæssigt perspektiv. Movia peger særligt på nye billetprodukter, BRT, samkørsel og	Region Hovedstaden ser frem til at fortsætte det tætte samarbejde om at udvikle den kollektive transport i hovedstadsregionen – bl.a. med omstil-ling til elbusser, BRT, samarbejde med uddannel-sesinstitutioner og om at få de sidste regionale busser omstillet til el. .	Kræver ingen ændringer.

	styrket samarbejder om regionens ungdomsuddannelser og hospitaler.		
36. Wonderful Copenhagen	Wonderful Copenhagen bakker om strategien. De fremhæver vigtigheden af at have forbindelse til regionen, selvom regionen ikke arbejder med turisme og vækst.	Region Hovedstaden ser frem til fortsat dialog og forbindelse med Wonderful Copenhagen.	Kræver ingen ændringer.